

Milí krajanovia, priatelia,

„v pokoji nažívajte v krajinách, ktoré sú vašimi hosťiteľmi a uchovávajúte hodnoty kultúr, z ktorých pochádzate“ – takto znela výzva pápeža Františka, ktorú začiatkom roka adresoval všetkým migrantom, a teda aj nám, Slovákom žijúcim, študujúcim, pracujúcim v Ríme. Práve prostredníctvom nášho Hlasu sa snažíme prispievať k „uchovávaniu kultúry“, zaznamenávať stopy prítomnosti a činnosti slovenských rodákov vo Večnom meste. A tak opäť raz sme pre vás zmapovali dianie spojené so Slovenskou katolíckou misiou, Slovenským inštitútom v Ríme či Slovenským pápežským ústavom sv. Cyrila a Metoda.

V tomto vydaní si pripomenieme aj udalosť z konca minulého roka, vrátame sa k výstave o sv. Cyrilovi a Metodovi vo Vatikánskych múzeách či výročiu brata Alojza Chmeľa. Veľký úspech zožal v Ríme aj Hviezdoslav, ktorého režisér Peter Weinciller už pripravuje na apríl ďalšiu humornú inscenáciu. Pred nami sú však ešte týždne pôstneho obdobia. V Ríme sme ho začali hudobným pásmom so speváčkou a herečkou Simou Martausovou, ktorá v rozhovore prezradila, komu sú venované jej piesne, ale aj to, čomu by sa počas štyridsiatich dní chcela naučiť. A napokon, nebude chýbať ani rozpis liturgických slávení Svätého Otca, ktorý onedlho svätoreči pápežov Jána XXIII. a Jána Pavla II., a tiež program Slovenského inštitútu v Ríme na mesiac apríl.

Priatelia, pokojom naplnené a užitočné prežívanie pôstneho obdobia vám za tvorcov *Slovenského hlasu z Ríma* praje

Mária Fábryová

PÁPEŽ FRANTIŠEK MIGRANTOM ŽIJÚCIM V RÍME

Cirkev tento rok slávila v poradí už 100. svetový deň migrantov. V nedeľu 19. januára pri poludňajšej modlitbe Anjel Pána so Svätým Otcom sa tak stretli zástupcovia viacerých spoločenstiev cudzincov žijúcich v Ríme. Ani tento rok medzi nimi nechýbali Slováci pod vedením správcu Slovenskej katolíckej misie o. Ľubomíra Majtána.

„Migranti a utečenci: na ceste k lepšiemu svetu“ bola téma dňa migrantov, ktorú pápež František rozpracoval vo svojom skôr publikovanom posolstve. Po modlitbe a udelení požehnania patrili jeho slová práve tejto skupine obývajúcej Rím: „Osobitne pozdravujem predstaviteľov rozličných etnických komunit, ktoré sa tu zišli, zvlášť katolícke spoločenstvá v Ríme. Drahí priatelia, ste blízki srdcu Cirkvi, pretože Cirkev je ľud na ceste k Božiemu kráľovstvu, ktoré Ježiš priniesol medzi

nás. Nestrácajte nádej na lepší svet! Prajem vám, aby ste v pokoji nažívali v krajinách, ktoré sú vašimi hostiteľmi a aby ste si uchovávali hodnoty kultúr, z ktorých pochádzate.“

Zároveň sa Svätý Otec poďakoval tým, ktorí „pracujú s prisťahovalcami, prijímajú ich a sprevádzajú v ťažkých chvíľach, obraňujú ich pred tými, ktorých blahoslavený Scalabrini nazýval «obchodníkmi s ľudským mäsom», ktorí chcú migrantov zotročiť! (...) V tejto chvíli myslíme na migrantov, ktorých je tak mnoho! Na veľké množstvo utečencov, na ich utrpenie, na ich život, často bez práce, bez dokladov, na toľkú bolesť...“ V závere pápež vyzval prítomných, aby sa spolu s ním pomodlili „za tých migrantov a utečencov, ktorí prežívajú najvážnejšie a najnáročnejšie situácie“.

(Zdroj: SRVR) –mf–

NA KRAJANSKOM STRETNUTÍ SA ZIŠLI AJ ÚČASTNÍCI PÚTE K HROBU SV. CYRILA

Na Veľvyslanectve Slovenskej republiky pri Svätej stolici sa 12. februára konalo kraja n s k é stretnutie, na ktorom sa zišli viaceré osobnosti žijúce v Ríme spolu so zástupcami laických hnutí a združení na Slovensku, ktorí navštívili Večné mesto pri príležitosti 5. ročníka púte k hrobu sv. Cyrila.

Prítomných v úvode stretnutia privítal veľvyslanec SR pri Svätej stolici Peter Sopko. V krátkosti sa prihovoriť aj kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evangelizáciu národov; arcibiskup Cyril Vasiľ, sekretár Kongregácie pre východné cirkvi; o. Lubomír Majtán, duchovný správca Slovenskej katolíckej misie; či Peter Rusnák, bratislavský eparcha, predseda Rady KBS pre laické a apoštolské hnutia. Kardinál Tomko v príhovore poukázal na tie baziliky v Ríme, ktoré sa stali druhým domovom pre Slovákov, a teda na Baziliku sv. Petra a Baziliku sv. Klimenta, kde sa nachádza hrob sv. Cyrila. Práve tam sa v piatok 14. februára zišli predstavitelia slovenských národov, vrátane Slovákov, aby spoločne svätou omšou oslávili sviatok sv. Cyrila a Metoda. Predsedal jej kardinál Miloslav Vlk, pražský emeritný arcibiskup, za účasti viacerých

českých a slovenských biskupov. Veriacim sa prihovoriť Jan Vokál, biskup diecézy Hradec Králové, ktorý ich povzbudzoval najmä k jednote a súdržnosti. Svätá omša pokračovala procesiou k hrobu sv. Cyrila, ktorý sa nachádza v krypte, pod samotným chrámom.

Piaty ročník púte slovenských hnutí a združení organizovali tento rok Rada KBS pre laické apoštolské hnutia a Fórum kresťanských inštitúcií, v spolupráci s Radou pre laikov Českej biskupskej konferencie. Slovenských pútnikov viedol Mons. Peter Rusnák, a tajomník Jozef Konc. Na programe bolo stretnutie s predsedom Pápežskej rady pre laikov kardinálom Stanisławom Ryłkom, ako aj s arcibiskupom Cyrilom Vasiľom, ktorý pre pútnikov viedol trojdňové duchovné cvičenia. Svätú omšu slávili každý deň v inej zo štyroch hlavných rímskych bazilik.

V nedeľu 16. februára navštívili spoločenstvo Slovenskej katolíckej misie v kostole *San Girolamo della Carità*, kde sa konala sv. liturgia vo východnom obrade. Predsedal jej arcibiskup Cyril Vasiľ, spolu s biskupom Petrom Rusnákom. Prítomný bol aj Ladislav Hučko, apoštolský exarcha v Českej republike. –mf, lm–

foto: www.zksm.sk

DEVÄŤDESIATKA KARDINÁLA TOMKA PRINIESLA DVE NOVÉ PUBLIKÁCIE

Kardinál Jozef Tomko oslávil 11. marca tohto roku 90 rokov života. Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov si životné jubileum pripomenul aj vo svojej rodnej obci Udavské. V nedeľu, 2. marca 2014, za účasti košického arcibiskupa metropolitu Mons. Bernarda Bobera a ďalších kňazov potom slávil ďakovnú svätú omšu v Kostole Najsvätejšej Trojice v Udavskom.

Pri tejto príležitosti mu svoje blahoprianie zaslal aj Svätý Otec. V telegrame píše:

„Z príležitosti 90. výročia Vášho narodenia Vám chcem vyjadriť srdečné blahoprianie. Pripájam sa k radosti tých, ktorí sú vám blízki, pri vzdávaní vďaka Pánovi za dary, ktoré Vám poskytol počas Vašej dlhšej a plodnej služby. Prejavujem živé ocenenie Vášho horlivého nasadenia, ktoré ste vynaložili v službe evanjelia a Svätého stolca. Na materský príhovor Panny Márie

vzývam pre Vašu osobu nové vyliatie nebeských darov a zo srdca Vám udeľujem osobitné apoštolské požehnanie, ktoré rád rozširujem na osoby Vám milé.

pápež František

Vatikán 1. marca 2014“

K vzácnemu životnému jubileu kardinála Jozefa Tomka vydalo Vydavateľstvo Michala Vaška v Prešove knihu s názvom *„Ut Ecclesia aedificetur / Apoštolská služba kardinála Jozefa Tomka“*. Autori knihy Peter Zubko a Tomáš Haburaj predstavujú biografiu slovenského rodáka s jeho životným príbehom od narodenia až po súčasné jubileum. Publikácia má päť kapitol a v prílohe sa nachádza úplný zoznam homílií, príhovorov, pozdravov a rozhovorov, ktoré reflektujú celú epochu činnosti kardinála, v dobe riadenia Kongregácie pre evanjelizáciu národov, z jeho osobného archívu.

V rovnakom čase vyšla v Spolku sv. Vojtecha aj najnovšia kniha kardinála Tomka s názvom *„Hľadiet' na obzor“*. V nej na žiadosť viacerých záujemcov zhromaždil dlhoročné skúsenosti z Ríma, ktoré ponúkajú pohľad na svet a ľudské problémy v snahe zachytiť ich globálnosť a univerzálnosť. Ide o *„systematicky usporiadanú zbierku krátkych úvah“*, ktoré počas siedmich rokov vysielala vždy v poslednú nedeľu v mesiaci Slovenská redakcia Vatikánskeho rozhlasu.

V prvej kapitole s názvom *Zápas o človeka* kardinál Tomko spomína svetonázorový zápas o pôvod človeka, taktiež boj o ľudský život od počatia po prirodzenú smrť, nové eugenické pokusy, lásku, manželstvo a rodinu, až po vieru v posmrtný život. V druhej s názvom

Ludstvo a svet predstavuje hlavné znaky situácie vo svete, otázku hospodárskej krízy, hladu, vody, chudoby, pokoja, ľudských práv, ako aj niektoré náboženské problémy v Afrike a Číne. Tretia kapitola *O Cirkvi* prináša široký pohľad na novodobých pápežov, na Biskupskú synodu, misie, zjednotenie kresťanov a medzináboženský dialóg, na pomer Cirkvi a štátu, ako aj na dve významné katolícke osobnosti Matku Teréziu a Jeana Vaniera. Štvrtá kapitola je venovaná téme *Európa a Slovensko*. Kardinál v nej preberá niektoré aspekty: korene a identita, „demografická zima“, zjednotenie, Rok sv. Pavla v Európe v zameraní na Slovensko, populačný vývoj, rozvodovosť, vzťahy so Svätým stolcom či cyrilo-metodské jubileum. Posledná kapitola *Viera a náboženstvo* približuje niektoré náboženské otázky aktuálne v slovenskom kontexte.

na snímke: kardinál Jozef Tomko a arcibiskup Alojz Tkáč so študentkami počas krajauského stretnutia v Ríme (2007)

Kardinál Jozef Tomko je autorom aj ďalších knižných diel ako *Svetlo národov* (1972), *Na misijných cestách* (1989 a 1991), či *Misie do tretieho tisícročia* (2000). (Zdroj: TKKBS) –mf–

ČESI A SLOVÁCI NA STRETNUTÍ PRI FILMOVOM PLÁTNE

Na pôde Slovenského veľvyslanectva SR v Taliansku sa v polovici decembra uskutočnilo Slovensko-české krajauské stretnutie. Jeho súčasťou bola, ako každý rok, projekcia filmu. Tentokrát išlo o dielo zo Zlatého fondu slovenskej kinematografie s názvom *Kým sa skončí táto noc*, slovenského režiséra Petra Solana (1919 - 2013). Autor scenára Tibor Vichta nadviazal na svoju pôvodnú poviedku *Pronež sa skončí tento týždeň*, ktorá bola dejom bez konkrétnych dialógov. V samotnom filme tak boli situácie len načrtnuté a improvizované hercami. Medzi nimi sa predstavili vtedy čerství absolventi VŠMU Stano Dančiak, Marián Labuda,

či herci Július Pántik, Viliam Polónyi a Vladimír Durdík.

Na premietaní filmu sa zúčastnili aj generálny riaditeľ Slovenského filmového ústavu Peter Dubecký a profesor Peter Michalovič, ktorý pôsobí na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Podujatie a následná recepcia sa uskutočnili v spolupráci s Veľvyslanectvom Slovenskej republiky a Veľvyslanectvom Českej republiky v Taliansku, Slovenským inštitútom v Ríme a krajauskými združeniami Slovákov a Čechov v Taliansku. –mf–

NÁVŠTEVNÍCI VATIKÁNSKÝCH MÚZEÍ SPOZNÁVALI SV. CYRILA A METODA

Slovanským archeologickým nálezom dokumentujúcim prvé známky kresťanstva na Slovensku bola venovaná výstava vo Vatikánskych múzeách s názvom *Sv. Cyril a Metod, patróni Európy*. Záujemcovia si mohli expozíciu obzrieť od 13. novembra 2013 do 26. januára 2014.

Hlavnými organizátormi výstavy pri príležitosti osláv 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy bolo Slovenské národné múzeum v Brati-

Vystavené boli originálne objekty a faksimile písomností. Súčasťou výstavy boli aj štyri makety veľkomoravských sakrálnych stavieb. Výstava rovnako poukázala na širší kontext príchodu Slovanov na naše územie a neskoršie kresťanské obdobie.

Vzácne exponáty sa už nachádzajú opäť na Slovensku. Od 20. februára do 30. júna 2014 sú vystavené v priestoroch Predsália Rytierskej sály Bratislavského hradu.

Riaditeľ Historického múzea SNM v Bratislave, Branislav Panis, vyjadril spokojnosť s realizáciou výstavy vo Vatikánskych múzeách po architektonickej i obsahovej stránke, ktorú sa podarilo naplniť. „Teší nás aj veľká návštevnosť,

slave a Archeologický ústav SAV v Nitre, v spolupráci s Veľvyslanectvom SR pri Svätej stolici. Konala sa pod záštitou predsedu vlády SR Roberta Fica a Mons. Viliama Judáka, nitrianskeho diecézneho biskupa. Projekt finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR.

Štrnásť špeciálne navrhnutých vitrín priblížilo návštevníkom prostredníctvom archeologických exponátov a viacjazyčného popisu najmä veľkomoravskú misiu sv. Cyrila a Metoda, ale aj jej pokračovanie prostredníctvom ich žiakov v ďalších krajinách.

ktorú mala táto výstava. Denne navštívi Vatikánske múzea 20-tisíc návštevníkov, z ktorých veľká časť prešla aj našou výstavou,” spomenul riaditeľ múzea. Ako ďalej vysvetlil, cieľom inštalácie výstavy v Bratislave je aj osвета a sprístupnenie historických exponátov mládeži a školským skupinám, no rovnako aj zahraničným turistom, ktorí s obľubou navštevujú Bratislavský hrad.

(Zdroj: SRVR) –mf–

PO STOPÁCH BRATA ALOJZA CHMEĽA

Slovenská katolícka misia sa v sobotu 19. októbra 2013 vydala po stopách Alojza Mária Chmeľa (1913 - 1939), slovenského bohoslovca z rehole bosých augustiniánov. Stalo sa tak symbolicky v deň spomienky na tohto rodáka, ktorého proces blahorečenia naďalej pokračuje.

Cesta pútnikov sa začala na Piazza del Popolo, jednom z hlavných námestí Ríma. Po Via del Corso pokračovala ku kostolu *Gesù e Maria*, kde sú uložené pozostatky brata Alojza. Pri príležitosti 100-ročného výročia jeho narodenia mu pri hrobe venovali tichú modlitbu a poďakovali sa Bohu za tohto svojho rodáka. V duchu modlitby, ktorú brat Alojz odriekal v najťažších chvíľach svojho života „*Jesu, propter te! – Pre Teba Ježišu!*“, pútnici prosili o pomoc pri prijímaní samých seba a životných udalostí, vychádzajúc pritom z jezuitskej prosby: „*Ad maiorem Dei gloriam – Všetko na väčšiu česť a chválu Božiu*“.

Cestou k pamätníku cisára Augusta, navštívili Slováci aj Baziliku sv. Ambróza a Karola, kde bol za

biskupa 19. marca 1925 vysvätený Angelo Roncalli, neskorší pápež Ján XXIII. Potom nasledovala prehliadka múzea *Ara Pacis*, nanovo otvoreného v roku 2006, ktorého súčasťou je aj rovnomenný impozantný oltár mieru s viac ako dvetisícročnou históriou. –jš–

SLOVÁCI SEDEM METROV POD ZEMOU

Vrámcí spoznávaní územia Vatikánu sa členovia SKM zúčastnili na prehliadke priestorov *Nekropoly*, ktorá sa nachádza pod Bazilikou sv. Petra vo Vatikáne. V súčasnosti je pre verejnosť sprístupnená 70 metrov dlhá rímska ulica z 1. stor., ktorú po oboch stranách lemujú mauzóleá – pohanské a kresťanské rodinné hrobky.

Ich objavenie v polovici 20. stor. bolo podnietené zhodou udalostí. Zosnulý pápež Pius XI. si totiž želal byť pochovaný v blízkosti *hrobu sv. Petra*. Jeho nástupca pápež Pius XII. tak rozhodol o začatí vykopávok, ktoré odkryli radu hrobov nachádzajúcich sa asi sedem metrov pod úrovňou súčasnej baziliky. Toto podzemie pozostávalo z dvoch rovnobežných radov, jedných z tých, ktoré lemovali niekdajšie vatikánske ulice Via

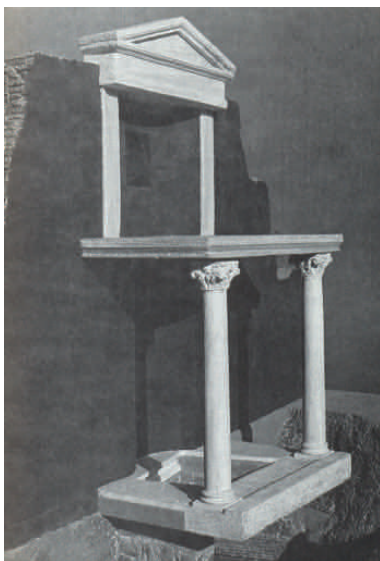
Cornelia, Via Aurelia a Via Triumphalis. Všetky sa začínali pri rímskom Tiberi.

Nájdene mauzóleá, ktorých pôvod možno datovať až do obdobia medzi 1. a 3. storočím, sú bohato zdobené freskami a maľbami. Uchovali sa tiež predmety, vázy a iné artefakty, ktoré okrem iných nesú aj kresťanské symboly a nápisy referujúce o prítomnosti Petrovho hrobu. Spomedzi navštívených možno spomenúť *Antigónovo mauzóleum*, *mauzóleum Popilia Heraclu*, či *Valeria Hermu*, ktoré je vo vatikánskej nekropole najväčšie.

Členovia misie v rámci exkurzie prešli otvorenú časť vatikánskeho podzemia, prehliadli si sprístupnené mauzóleá a najmä územie tesnej blízkosti Petrovho hrobu. Tu sa aktuálne nachádzajú pozostatky

monumentu nazvaného *Gaiova trofej*, ktorá indikuje miesto pôvodného hrobu apoštola. V dobe cisára Konštantína (4. stor.) boli Petrove kosti premiestnené do blízkeho múru, pomenovaného *Múr grafitov*, vďaka čomu sa nám zachovali až do súčasnosti.

Vatikánsky úrad *Ufficio scavi*, ktorý zabezpečuje réžiu podobných exkurzií, ponúka okrem odborných sprievodcov i názorné makety Gaiovej trofeje a Konštantínovej baziliky zo 4. stor., pri ktorých sa začína každá prehliadka nekropoly. –lm–

© Margherita Guarducci

DUCHOVNÁ OBNOVA S ARCIBISKUPOM CYRILOM VASILOM

Aj o *hľadání cesty do Betlehema* bola adventná duchovná obnova členov Slovenskej katolíckej misie (SKM) v Ríme. Konala sa 8. decembra, po slovenskej svätej omši v Kostole *San Girolamo della Carità*, v ktorom sa členovia SKM stretávajú každú nedeľu o 16:30 hod.

Duchovnú obnovu viedol arcibiskup Cyril Vasil SJ, sekretár Kongregácie pre východné cirkvi. Približne päťdesiatke Slovákov, na základe pravoslávnej ikony zobrazujúcej scénu narodenia Ježiša Krista, vysvetlil symboliku postáv a vyobrazení, ako aj úlohu samotných veriacich pri tejto radostnej udalosti. Ako povedal, buď na túto scénu narodenia Spasiteľa nazeráme z diaľky, ostávame vonku a neodvažujeme sa podísť k jasličkám, ako

to bolo v prípade niektorých obyvateľov Betlehema, alebo sa vieme priblížiť k malému Ježiškovi, pokloniť sa mu a poďakovať sa Bohu za dar veľkej lásky k nám, ako to urobili Traja králi z východu či pastierikovia.

Arcibiskup Vasil pripomenul aj súčasný skreslený pohľad na Vianoce, ktoré čoraz viac naberajú viac na ekonomickom a marketingovom obraze, než na duchovnom. Skutočné poslanstvo vianočných sviatkov sa neustále vytráca a pozornosť ľudí sa často zameriava len na ich vonkajšie prežívanie. Aj preto v závere prítomných vyzval, aby šíрили správu o narodení Ježiša Krista svojím každodenným životom a tým privádzali k jasličkám mnohých ďalších. – mf –

SIMA MARTAUSOVÁ: NIEKEDY SA ZAMÝŠĽAM NAD TÝM, KAM TENTO SVET SPEJE

Pôstne obdobie prežíva každý svojím vlastným spôsobom. Slovenská katolícka misia v Ríme a jej priatelia, vstúpili do tohto času aj pôstnym hudobným pásmom so Simonou Martausovou, ktorá v nedeľu 9. marca odohrala vystúpenie v kostole San Girolamo della Carità. Speváčka, pochádzajúca z Považia, sa do povedomia slovenských poslucháčov dostala po tom, ako sa v roku 2009 stala víťazkou hudobnej súťaže *Gospel talent*. Odvtedy jej vyšli dva albumy *Vyzliecť si človeka* a *Dobrý deň, to som ja*. Počas návštevy Ríma sa s nami podelila o niekoľko okamihov z jej života: detského, hudobného, ale aj duchovného.

Simi, kedy sa v tebe zrodila láska k hudbe? Bol spev tvojim snom od malička?

Keď som bola malá, spievala som si rada, ale nikdy to nebol môj sen. Vždy som chcela byť skôr kozmonautkou alebo policajtkou. Láska k hudbe začala prichádzať až keď som končila strednú školu a keď som nastúpila na vysokú školu.

A vtedy si si povedala, že sa nevydáš smerom kozmonautiky...

Áno, a dokonca, že nepôjdem ani smerom technickým, keďže stredná škola bola priemyselná. Začala som tak túžiť spievať a tvoriť. Možno aj preto, že som pozorovala niektoré moje kamarátky, ktoré, ak mali ten dar, mohli si tvoriť pesničky, spievali si ich. Veľmi sa mi to páčilo a rovnako som po takomto dare túžila. A tak mi ho Pán Boh dal, keď som oň poprosila. Skladala som si piesne v kuchyni a spievala kamarátkam, s ktorými sme spolu bývali na priváte v Banskej Bystrici.

Potom prišlo víťazstvo v *Gospel talente* s piesňou *Nádherný svätý*, čo to pre teba znamenalo, aké zmeny to pre teba prinieslo?

Celé to bolo taká náhoda. Pozerala som si gospelové stránky na internete a zrazu sa mi ukázala táto. Vtedy som si povedala, že nejaké gospelové piesne mám zložené, tak to skúsím. Keď sa to skončilo a moja pieseň uspela, začalo sa to pomaličky meniť. Nespievala som už len mojim kamarátkam, ale prišiel aj môj prvý koncert v živote, prvé vystúpenia a tiež prvý kontakt s kapelou. Vtedy som zistila, že moje pesničky môžu vyzeráť aj inak, ako len s mojou gitarou. Táto súťaž mi veľmi pomohla.

Texty piesní si píšeš sama, odkiaľ čerpáš inšpiráciu?

Toto všetko je pre mňa veľkým zázrakom, že vôbec zo mňa nejaký text vyjde, alebo že nejaká pesnička vznikne. Tým, že som to nikdy neštudovala, si uvedomujem, že je to dar od Pána Boha. Inšpirácia mi prichádza z môjho

pocitu, keď som niekedy smutná alebo veselá, zaľúbená alebo sa len tak zamýšľam nad svojimi hodnotami, svojimi chybami, alebo celkovo nad svetom... Všetko okolo a vo vnútri mňa je mojou inšpiráciou.

Nechala si sa počuť, že tvoje piesne sú často smutné, máš pocit, že bývaš často smutná?

Práveže ani nie, nebývam často smutná, skôr si myslím, že som veselý človek. Keď však nad tým rozmýšľam, možno je to preto, že mám rada mólové akordy a že sa dobre cítim, keď zložím nejakú pesničku, ktorá je smutná, či lepšie povedané pomalá. Možno je to len taký môj pocit.

Nie je to tým, že popisuješ realitu a vediaš istým spôsobom k zamysleniu sa?

Niekedy sa zamýšľam nad tým, kam tento svet speje. Ale nikdy nie je mojím cieľom viesť človeka k zamysleniu, skôr sa nad tým zamýšľam ja sama: ja sa mám čo učiť, ja mám čo zlepšovať. Ale, samozrejme, nie je mi ľahostajné, ak niečo nie je v poriadku. Potom to vkladám aj do pesničky a vtedy má možno smutný nádych...

Hudba, ktorú produkuješ, je aj odrazom tvojho duchovného prežívania. V piesňach často ďakuješ a nechávaš Bohu veľký priestor. Sú tvoje slová zrkadlom tvojho života?

Myslím si, že áno, lebo v podstate každá pesnička, ktorú zložím, je časť môjho života. Práve preto nechávam Pánu Bohu v pesničkách taký veľký priestor, pretože ho beriem ako tvorcu tých pesničiek. Síce niekedy zložím pieseň pre chlapca, či pre niekoho iného, ale vždy si myslím, že má na tom veľký podiel, ak nie teda ten najväčší. Spolu s Ním tak tvoríme to zrkadlo môjho života.

Pamätáš si, kedy si si prvýkrát v živote uvedomila, že Boh je tu, že pôsobí?

Odmalička som chodila do kostola, naši ma viedli k tomu, aby som bola veriacou od malička, ale po prvýkrát som si to uvedomila, keď som mala osemnásť, keď

som sa dostala do svojho spoločenstva v Považskej Bystrici, kde sme sa začali o Pánu Bohu viac rozprávať. Vtedy som spoznala niektorých ľudí, ktorí spievali o Pánu Bohu, kamarátky, ktoré pre neho tvorili pesničky. Po prvýkrát v živote som zažila adoráciu pred Pánom Bohom. Bolo to v Bratislave v UPC. Keď každému z nás dávali osobitné požehnanie, vtedy som pocítila niečo, čo som v živote predtým nemala. Zvláštnu silu, krásny zázrak, že Pán Boh je skrytý v tej malej hostii. Vtedy sa ma vlastne dotkol a už to potom išlo prirodzene...

Ty teda svoje piesne spievaš nielen ľuďom, ale predovšetkým Pánu Bohu?

Áno. Aj keď to niekedy vyzerá, že je to venované niekomu inému, je to aj Pánu Bohu. Ale rada spievam ľuďom, aj o prírode, aj o jedle, mám tiež pesničku o svištoch :)

:) A máš aj pieseň o kňazoch...

Áno, mám pieseň, ktorá sa volá *Povolania*. Je o kňazoch, o tom, aké je to krásne, keď im Pán Boh dá tú túžbu byť kňazmi. Je úžasné, že sa to v tých ich rukách počas svätej omše môže celé diať. Preto som im zložila pesničku. Inšpirovali ma moji dvaja kamaráti kňazi, ktorí mali vysviacku minulý rok, Lukáš a Peťo od kapucínov.

Prežívame teraz pôstne obdobie, ktoré býva časom stíšenia sa, v tvojom prípade to asi nie je až tak celkom možné...

Je pravda, že mám takú prácu, v rámci ktorej sa musím spevu a divadlu venovať aj v pôstnom období, ale zároveň si zachovávam vnútorný pôst. Vnímam, že je pôst, a že Pán Ježiš bol na púšti a trápil sa tam. Dala som si dva záväzky: buď chodím na svätú omšu, alebo sa modlím bolestný ruženec. Zároveň, čo by som chcela dosiahnuť počas pôstu, je odovzdávať sa do Božích rúk. Mám výbornú knihu, ktorú si teraz čítam, volá sa Novéna odovzdanosti. To by som sa chcela vo svojom živote naučiť robiť: nie-

len to čítať a vedieť o tom, ale to aj tak žiť. Teda, keď príde nejaká vec, nad ktorou by som sa chcela trápiť, tak ju rýchle odohnať a odovzdať sa do Božej ruky. Dúfam, že sa to počas týchto dní aj naučím.

Aké je to pre teba, pre veriacu, uchytiť sa vo svete hudby?

Beriem to celé v zmysle: kam má Pán Boh dá, tam budem. Vždy som chcela aj spievať, aj tvoriť, ale nebolo to a ani nie je prvoradá. Viem si predstaviť, že ak by som o to prišla, viem robiť aj niečo iné. Napríklad obrať pomaranče v Taliansku :)

Je to pre mňa zázrak, aj veľká vďačnosť, že môžem túto hudbu robiť, ale nekladím to na prvé miesto.

Ty však aj skutočne robíš ešte niečo iné, lebo okrem hudby sa venuješ aj divadlu. Prezraď, kde ťa teraz možno vidieť?

Hrám u Radošincov v jednej hre s názvom Polooblačno. Teraz budeme mať zájazdy s divadlom, budeme chodiť po mestách Handlová, Nováky... a v júni sa chystáme aj na východ do Michaloviec, Trebišova... –mf–

STARNUTIE A ZDRAVOTNÉ POSTIHNUTIE V CENTRE POZORNOSTI PÁPEŽSKEJ AKADÉMIE PRE ŽIVOT

Na Inštitúte Augustinianum v Ríme sa v dňoch 19.- 22. februára 2014 konalo generálne zhromaždenie Pápežskej akadémie pre život, ktorá si pripomenula 20. výročie svojej existencie. Jej členom korešpondentom je od roku 2012 aj slovenský profesor Jozef Glasa.

Súčasťou stretnutia bol workshop na tému *Starnutie a zdravotné postihnutie*, na

ktorom sa mohla zúčastniť široká verejnosť. Profesor Glasa odôvodnil výber témy vysvetlením aktuálnej situácie: „Je to téma dôležitá pre celý svet, tak

pre rozvojové krajiny, ako aj rozvinuté. Prináša so sebou množstvo problémov na úrovni medicíny až cez sociálne systémy, ktoré je veľmi ťažké zvládnuť. Zároveň prináša určité nové veci pre Cirkev, ktorými sa musí a chce zaoberať.“ Na zasadnutí bol ocenený prínos Cirkvi na celom svete v tomto smere. Práve cirkevné inštitúcie sa totiž starajú o najväčší počet chorých, zdravotne postihnutých, hendikepovaných, odsunutých na okraj spoločnosti.

V rámci programu stretnutia odzneli aj najnovšie poznatky Svetovej zdravotníckej organizácie z hľadiska epidemiológie. Rečníci sa venovali problematike zdravotníctva, medicíny, otázke prevencie, vývoja postihnutí v dôsledku chorôb, ako aj zlého štýlu života. Na workshope Slovensko reprezentoval známy slovenský geriatier profesor Štefan Krajčík, ktorý sa v prednáške zamerail na vznik postihnutí v dôsledku rôznych chronických ochorení. –mf–

foto: www.slobodavockovani.sk

HVIEZDOSLAV ZOŽAL V RÍME ÚSPECH

diváka pútavé, aby im rozumel, a aby si ho istým spôsobom obľúbil. Cieľom nášho zájazdu bolo rovnako predstaviť niečo z bohatstva našej slovenskej kultúry, literatúry, tradície, folklóru aj zahraničným divákom,“ uviedol režisér podujatia Peter Weinciller. Zahraniční diváci mohli epickým básňam a baladám spracovaným s dávkou humoru porozumieť vďaka titulkom v taliančine.

Slováci žijúci v Ríme si mohli v nedeľu 10. decembra pozrieť netradičné divadelné spracovanie Hviezdoslavových diel s názvom *Ó sláva hviezd* v podaní zoskupenia *Teatro Colorato* z Bratislavy. Podujatie podporila Slovenská katolícka misia v Ríme a Slovenský inštitút. V priestoroch divadla *Le Salette*, neďaleko *Via della Conciliazione*, sa pod taktovkou slovenského režiséra Petra Weincillera herecky predstavili Monika Potokárová, Nora Ibsenová a Barbora Palčíková. Na cimbale ich sprevádzal Jakub Beľák. „Predovšetkým sme sa snažili predstaviť Hviezdoslava atraktívne a príťažlivo, aby jeho verše boli pre

S týmto predstavením už zoskupenie *Teatro Colorato* vystúpilo aj v Čechách, či v talianskom Forlí. V Ríme však neboli po prvýkrát. Ešte v decembri minulého roka tu predstavili divadelnú hru *Michelangelo*, a to počas európskeho stretnutia mladých Taizé. Ako informoval režisér Peter Weinciller, do Večného mesta sa v apríli tohto roka vrátia s veselou inscenáciou *Noemova archa* alebo *Nezabudni na slona*. –mf–

SLOVÁCI ŽIJÚCI V RÍME SA STRETLI PRI HROBE BL. JÁNA PAVLA II.

Niekoľko desiatok Slovákov sa v sobotu 14. decembra zišlo na slovenskej svätej omši pri hrobe bl. Jána Pavla II. v *Kaplnke sv. Šebastiána*, ktorá sa nachádza na pravej strane *Baziliky sv. Petra*. Svätú omšu celebroval pápežský sakristián, otec Pavol Benedik z rehole augustiniánov, koncelebrovali dvadsiati slovenskí kňazi pôsobiaci a študujúci v Ríme.

Homíliu predniesol kňaz Ján Dubina, ktorý pôsobí na Úrade liturgických slávení Najvyššieho veľkňaza vo Vatikáne. Pozornosť v nej upriamil na dvojaké očakávanie spojené s adventným obdobím. Ako povedal, prvý časť predstavuje príprava na druhý príchod Spasiteľa na konci čias. Počas nej sa sústreďujeme na vnútorné obrátenie, ku ktorému nás povzbudzujú proroci. Popri osobnostiach Starého zákona, ako sú Eliáš a Ján Krstiteľ, otec Dubina menoval ako prorokov svojich čias aj blahoslaveného Jána Pavla II., a tiež svätého Jána z Kríža, ktorého pamiatku si Cirkev pripomína práve v dnešný deň. Po 17. decembri, ktorý tvorí hranicu tohto

rozdelenia, sa už začína obdobie, keď sa máme ako kresťania pripravovať na radostné stretnutie s Kristom pri jasliach.

Pri celej svätej omši zneli slovenské liturgické spevy. Pred záverečnou piesňou „Celá krásna si, Mária“ otec Pavol Benedik zaželel prítomným požehnané prežívanie adventného obdobia a následne radostný vstup do slávania Vianoc. –mf–

PÁPEŽSKÉ ZÁHRADY V CASTEL GANDOLFE SÚ SPRÍSTUPNENÉ VEREJNOSTI

Návštevníci Castel Gandolfa môžu od 1. marca 2014 prekročiť aj prah pápežského letného sídla a zavítať do jeho záhrad, vrátane jedinečnej, no menej, známej záhrady Barberini. Pre pútnikov a turistov sú k dispozícii viacjazyčné prehliadky so sprievodcom, v rámci ktorých si môžu pozrieť Magnóliovú záhradu, Cestu ruží, či Námestie dubov a obdivovať tak archeologické a prírodné skvosty. Zo záhrad sa im naskytne výhľad na jazero Albano, vilu cisára Domiciána, trosky cisárskeho divadla, ako aj pozostatky veľkolepého kryptoportika.

Pápežský komplex v Castel Gandolfe, ktorý verejnosti sprístupnil pápež František, sa nachádza v oblasti Castelli Romani, približne 20 km južne od Ríma a patrí k extraterritoriálnym územiam Svätého stolca v Taliansku. Pridelený jej bol po podpísaní Lateránskych dohôd v roku 1929, keďže od čias pápeža Urbana VIII. išlo o frekventované prímestské sídlo pápežov. –mf–

BLIŽŠIE K HVEZDAM VO Vatikánskej HVEZDÁRNI V CASTEL GANDOLFE

V sobotu 23. novembra 2013 zorganizovala Slovenská katolícka misia exkurziu do hvezdárne (*Specola Vaticana*) v pápežskom letnom sídle v *Castel Gandolfo*, ktorá je jednou z najstarších astronomických výskumných inštitúcií na svete.

Sprievodcom viac ako dvoch desiatok pútnikov, ktorí sa zúčastnili na exkurzii, bol astrofyzik don *Gabriele Gionti*, člen Spoločnosti Ježišovej, ktorá v súčasnosti hvezdáreň spravuje. Návštevníkom priblížil históriu hvezdárne, ktorá v minulosti sídlila vo Vatikáne a do 25 km vzdialeného mestečka *Castel Gandolfo* bola presťahovaná z dôvodu svetelného znečistenia oblohy nad Rímom.

Spolu s donom Gabrielom si Slováci prešli jednotlivé časti hvezdárne; priblížil im jej súčasnú činnosť, objasnil funkciu ich ďalekohľadov a poskytol výklad k mnohým astronomickým fotografiám zhotoveným vo svetoznámych observatóriách. –mš–

na snímke: *Gabriele Gionti SJ*

ROZPIS LITURGICKÝCH SLÁVENÍ SVÄTÉHO OTCA POČAS VEĽKEJ NOCI

Kvetná nedeľa 13. apríl (Nedeľa utrpenia Pána) – sv. omša na Nám. sv. Petra o 9.30, spojená s požehnaním palmových ratolestí a sprievodom.

Zelený štvrtok 17. apríl – omša svätenia olejov o 9.30.

Veľký piatok 18. apríl – slávenie Pánovho utrpenia o 17. hod., večer o 21.15 pobožnosť Krížovej cesty v rímskom Koloseu.

Biela sobota 19. apríl – Veľkonočná vigília v Chráme sv. Petra o 20.30.

Veľkonočná nedeľa 20. apríl – sv. omša na Námestí sv. Petra o 10.15, na poludnie Svätý Otec udelí požehnanie Mestu a svetu (*Urbi et Orbi*).

Druhá veľkonočná nedeľa (Nedeľa Božieho milosrdenstva) 27. apríl – kanonizácia blahoslavených pápežov Jána XXIII. a Jána Pavla II. Svätý Otec bude viesť obrad kanonizácie na Námestí sv. Petra so začiatkom o 10. hod. (Zdroj: SRVR)

KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ PODUJATIA SLOVENSKEHO INŠTITÚTU V RÍME

Do 28. marec: výstava „PRO TEMPORE“ sochára a grafika Juraja Meliša

Via Colli della Farnesina 144, Rím

20. marec: Slovensko-české literárne poobedie na Univerzite La Sapienza v Ríme.

Stretnutie slovenskej literátky a organizátorky najdôležitejšej slovenskej prozaickej ceny ANASOFT LITERA Kataríny Kuchelovej a českého básnika Petra Borkovca
DISSEUCCO, Univerzita La Sapienza, Via Carlo Foa 2, Rím

21. marec: Medzinárodný deň poézie – prehliadka básnickej tvorby krajín EÚ v rámci projektu Európskeho združenia kultúrnych inštitútov a akadémií EUNIC v Ríme v spolupráci s Mestom Rím a Domom literatúry v Ríme za účasti slovenskej literátky Kataríny Kuchelovej.

18.00 – Diskusné fórum literátov zo 14 členských krajín EÚ na tému „Úloha literatúry a poézie v súčasnosti“. *Dom literatúry, Piazza dell'Orologio, 3, Rím.*

26. marec o 19.30: Slovensko-taliansky gala koncert – Len na pozvánku

Vystúpenie slovenskej sopranistky ANDREY VIZVÁRI, talianskeho tenoristu ANTONIA POLIHO a klaviristu JANA P. SCHULZA s repertoárom z medzinárodnej klasickej hudobnej tvorby. *Via Colli della Farnesina 144, Rím*

Zodpovedná redaktorka: Mária Fábryová

Jazykový redaktor: Branislav Markovič

Vedúci vydania: Lubomír Majtán, duchovný správca Slovenskej katolíckej misie v Ríme

Na príprave čísla spolupracovali: Simona Kotíková, Veronika Mihalovičová, Jana Šalapková, Michaela Šul'ová

Foto: Dominik Číra, Peter Fogaš, Veronika Petiová, Anna Ragančíková, Vatikánsky rozhlas a archív SKM

Kontakt: katolickamisiarim@gmail.com

www.misiarim.org

Poštová adresa: Via Maria Domenica Brun Barbantini 31, 00123 La Storta, Roma